

KARTA KURSU

semestr LETNI

2022/2023

Nazwa	Metody badań społecznych w naukach o bezpieczeństwie
Nazwa w j. ang.	<i>Methods of social research in security sciences</i>

Kod		Punktacja ECTS*	3
-----	--	-----------------	---

Koordynator	dr Sabina Olszyk	Zespół dydaktyczny dr Sabina Olszyk dr Agnieszka Polończyk
-------------	------------------	---

OPIS KURSU (cele kształcenia)

Celem kursu jest prezentacja metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych. Nabycie przez studentów wiedzy i umiejętności w zakresie konstruowania projektu badawczego, zapoznanie studentów z etapami procesu badawczego, metodami doboru próby, podstawowymi metodami i technikami badawczymi oraz przede wszystkim z ich zastosowaniem w praktyce. Zdobyte umiejętności mogą być wykorzystane nie tylko w przygotowaniu prac licencjackich i magisterskich, ale również w badaniach rynkowych i pracy administracyjnej.

WARUNKI WSTĘPNE

Wiedza	Znajomość funkcji nauki i poznania naukowego.
Umiejętności	Umiejętność logicznego myślenia. Myślenie w kategoriach przyczynowo-skutkowych.
Kursy	<i>Nie dotyczy</i>

EFEKTY KSZTAŁCENIA

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Student: W01. Zna etapy procesu badawczego, ma wiedzę o formułowaniu problemu badawczego i problematyki badawczej.	K1_W01
	W02. Ma wiedzę o różnicach pomiędzy tezą i hipotezą. Zna rolę pytań w procesie badawczym i zna ich typologie. Wie o naukowych i praktycznych przesłankach formułowania problemu badawczego.	K1_W01, K1_W04
	W03. Ma wiedzę na temat konceptualizacji problemu badawczego, operacjonalizacji i doboru próby. Zna typologie zmiennych i skale pomiaru.	K1_W01, K1_W04
	W04. Zna podstawowe metody i techniki badawcze stosowane w naukach społecznych: wywiad, ankieta, analiza treści, obserwacja, eksperyment, analiza dokumentów.	K1_W01
	W05. Ma wiedzę o zastosowaniu poznanych metod i technik badawczych oraz ich szczegółowych typów.	K1_W01
	W06. Posiada wiedzę na temat różnic pomiędzy metodami jakościowymi i ilościowymi oraz ich zastosowaniu.	K1_W01, 1_W04
Umiejętności	Student: U01. Rozumie w jaki sposób wykorzystać zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów badawczych w ramach swojej dyscypliny i przygotowania pracy dyplomowej.	K1_U01, K1_U02
	U02. Posiada umiejętność formułowania i konceptualizacji problemu badawczego.	K1_U01, K1_U02
	U03. Ma umiejętność operacjonalizacji pojęć i doboru wskaźników.	K1_U01
	U04. Potrafi dobrać właściwe zmienne do wyjaśnienia postawionego problemu badawczego, zna skale pomiaru.	K1_U01
	U05. Umie zastosować właściwe metody i techniki badawcze do rozwiązania postawionych problemów badawczych.	K1_U01, K1_U02
	U06. Potrafi konstruować narzędzia badawcze w postaci kwestionariuszy wywiadów i ankiet, klucza obserwacyjnego i klucza kategoryzacyjnego.	K1_U01
	U07. Ma umiejętność realizowania opisowej, wyjaśniającej i predyktywnej funkcji nauki.	K1_U01, K1_U02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Student:	
	K01. Potrafi dostrzegać istniejące problemy i dobrać środki do ich rozwiązania.	K1_K01, K1_K02
	K02. Potrafi samodzielnie przygotować projekt badawczy na potrzeby pracy dyplomowej i zawodowej.	K1_K01, K1_K02
	K03. Jest przygotowany do realizacji badań na potrzeby instytucji i organizacji.	K1_K01, K1_K03
	K04. Umie diagnozować zjawiska i problemy z zakresu bezpieczeństwa oraz zdobywać wiedzę na ich temat w sposób systematyczny, a także wykorzystywać ją w praktyce.	K1_K01, K1_K02
	K05. Potrafi formułować wnioski w sposób logiczny dostrzegając istnienie związków przyczynowo-skutkowych.	K1_K01
	K06. Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną i angażować ją w proces wyjaśnienia.	K1_K01, K1_K02
	K07. Rozumie potrzebę samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwiązywania problemów badawczych.	K1_K04

Studia stacjonarne

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15			30						

Studia niestacjonarne

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10			20						

OPIS METOD PROWADZENIA ZAJĘĆ **studia stacjonarne/niestacjonarne**

Wykład konwersatoryjny, odwołujący się do wiedzy teoretycznej i praktycznej związanej z realizacją procesu badawczego. Prezentacja metod i technik badawczych właściwych naukom społecznym. Omówienie kolejnych etapów procesu badawczego na przykładach empirycznych.

Ćwiczenia

Realizacja głównych elementów procesu badawczego, konceptualizacji problemu badawczego, przygotowanie narzędzia badawczego, realizacja badań. Praca indywidualna i zespołowa, której celem jest wykształcenie umiejętności konceptualizacji problemu badawczego oraz zastosowania właściwych metod i technik badawczych.

FORMY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

	E-learning	Gry dvdaktywne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W1						X		X					
W2						X		X					
W3						X		X					
W4						X		X					
W5						X		X					
U1						X		X					
U2						X		X					
U3						X		X					
U4						X		X					
U5						X		X					
U6						X		X					
U7						X		X					
K1						X		X					
K2						X		X					
K3						X		X					
K4						X		X					

Kryteria oceny	<p>Na ocenę z zajęć składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność i aktywność za zajęciach; - indywidualne przygotowanie konceptualizacji badań: przedmiot i cel badań, problem badawczy, hipotezy oraz wybranego narzędzia badawczego.
Uwagi	

TREŚCI MERYTORYCZNE (wykaz tematów) **studia stacjonarne/niestacjonarne**

WYKŁAD

I. Nauka. Badania naukowe. Cechy poznania naukowego. Kryteria dyscypliny naukowej

II. Tematyka badań. Plan badawczy. Typy projektów badawczych.

III. Obszar i przedmiot badań w naukach o bezpieczeństwie. Cel poznawczy i użyteczny w naukach o bezpieczeństwie. Problem badawczy i jego formułowanie. Rodzaje pytań i ich założenia

IV. Etapy procesu badawczego: problem badawczy, hipotezy, plan badań, pomiar, gromadzenie danych, analiza danych, twierdzenia ogólne. Rola teorii w procesie badawczym

V. Rodzaje prób i sposoby ich doboru.

VI. Metoda naukowa, technika, narzędzie badań

VII. Metody badania bezpieczeństwa

1. Charakterystyka metod badania bezpieczeństwa;
2. Teoria ról międzynarodowych;
3. Badanie stosunków między państwami w zakresie stabilności;
4. Badanie bezpieczeństwa militarnego państwa;
5. Ilościowe i jakościowe diagnozowanie stanu bezpieczeństwa;

VIII. Metody badań społecznych w badaniu bezpieczeństwa

1. Metoda behawioralna;
2. Metoda decyzyjna;
4. Wybrane metody jakościowe (wywiad, ankieta, obserwacja);
5. Inne

KONWERSATORIUM

1. Proces badań naukowych

- 1.1 Tematyka badań
- 1.2. Konceptualizacja badań
- 1.3 Realizacja badań właściwych

1.4 Finalizacja badań

2. Problemy naukowe

2.1 Problemy ogólne

2.2 Problemy szczegółowe

2.3 Przedmiot badań

2.4 Cel badań

3. Stawianie i weryfikowanie hipotez

3.1 Hipotezy robocze

3.2 Weryfikacja hipotez

4. Metody, techniki i narzędzia badawcze - metody obserwacyjne

4.1 Rola obserwacji

4.2 Rodzaje zachowań

4.3 Rodzaje obserwacji

4.4 Wnioskowanie

5. Metody, techniki i narzędzia badawcze - analiza treści

5.1 Badania niereaktywne

5.2 Tematy odpowiednie do analizy treści

5.3 Przykłady analizy treści

6. Metody, techniki i narzędzia badawcze - analiza historyczno - porównawcza

6.1 Przykłady analizy historyczno - porównawczej

6.2 Źródła danych analizy historyczno - porównawczej

6.3 Techniki analityczne

7. Metody, techniki i narzędzia badawcze - badanie ewaluacyjne

7.1 Tematy odpowiednie do badań ewaluacyjnych

7.2 Typy schematów badań ewaluacyjnych

7.3 Badanie wskaźników społecznych

8. Jakościowe badania terenowe

8.1 Praktyczne problemy badań terenowych

8.2 Podstawy teoretyczne badań terenowych

8.3 Przykłady badań terenowych

9. Metody naukowe - badanie sondażowe

9.1 Wywiad osobisty

9.2 Wywiad telefoniczny

9.3 Ankietowanie

10. Metody naukowe – studium przypadku (*case study*)

11. Analiza danych jakościowych i podstawy analizy ilościowej

11.1 Powiązanie teorii z analizą

- 11.2 Przetwarzanie danych jakościowych
- 11.3 Analiza jednozmiennowa
- 11.4 Analiza dwuzmiennowa
- 12. Konceptualizacja badań - ćwiczenia praktyczne**
- 13. Konceptualizacja badań - ćwiczenia praktyczne**
- 14. Konceptualizacja badań - ćwiczenia praktyczne**
- 15. Konceptualizacja badań - ćwiczenia praktyczne**
- 15. Konceptualizacja badań - ćwiczenia praktyczne**

WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ

1. D. Nachmias, Ch. Frankfort Nachmias, *Metody badawcze w naukach społecznych*. PWN, Warszawa 2003.
2. R. Mayntz, K. Holm, P. Hubner, *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*. PWN, Warszawa 1985.
3. W. Phillips Shively, *Sztuka prowadzenia badań politycznych*. Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2001.
- 4.E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*. PWN, Warszawa 2003.

WYKAZ LITERATURY UZUPEŁNIAJĄCEJ

1. S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*. PWN, Warszawa 1985.
2. J. Brzeziński, *Metodologia badań psychologicznych*. PWN, Warszawa 1999.
3. K. Lutyńska, *Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego*. Zakład narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1984.
4. W. Pisarek, *Analiza zawartości prasy*. Ośrodek Badań Prasoznawczych, Kraków 1983.
5. M. Niezgoda, M. Malikowski (red.), *Badania empiryczne w socjologii*. T.1 i T.2, WSSG, Tyczyn 1997.
6. G. Babiński, *Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych*. UJ, Kraków 1980.

BILANS GODZINOWY ZGODNY Z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) **studia stacjonarne**

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		90 h
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

BILANS GODZINOWY ZGODNY Z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) studia niestacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		90 h
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3